

The Moon Barrier

As of 2025, science never sent life beyond the Moon. An investigation of this scientific mystery.

Мазмун кестесі (МК)

1. Кіріспе

1.1. AI Summary in 2025

2. Аристотель өмір туралы дұрыс па айтқан?

3. Автор туралы

? «Өмір ғарышта Жерден қаншалықты алысқа саяхаттады?»

4. Ғылымның немқұрайлылығының жұмбағы

5. Ғылым тарихының маңызды бөлігі

5.1. 🚀 Ғылыми революция және Аристотельдік физикадан көшу

5.2. 🎓 Фрэнсис Бэкон, Чен Нин Янг және Роберт Миллс

6. Құғындау

🎓 Философ Джордано Бруно

6.1. 😬 Сезімтал тақырыптарды сұрауға байланысты тыйым салу

6.2. 😬 Үлкен Жарылыс теориясын сұрағаны үшін тыйым салу

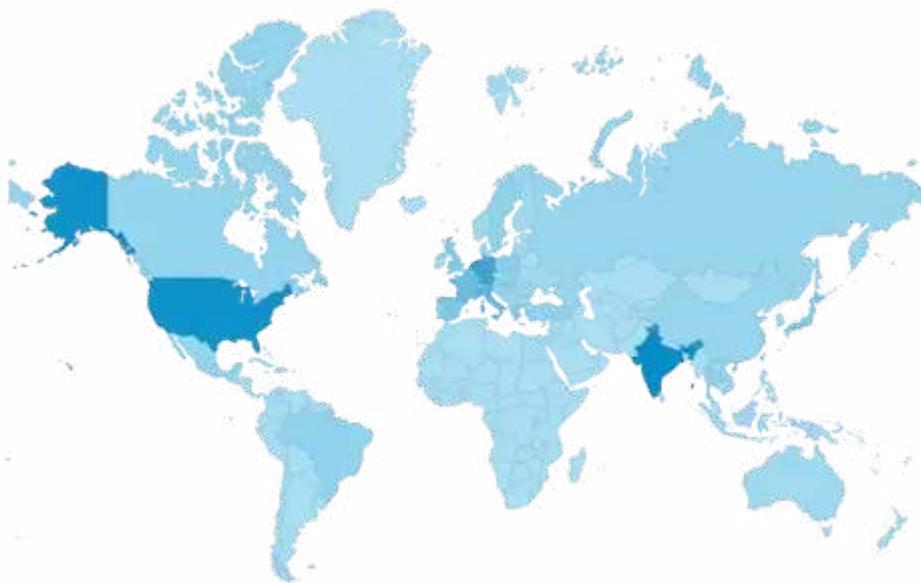
🧑🏫 Ғылыми жазушы Эрик Дж. Лернер

7. Қорытынды

2025 ж. 22 қараша күні басылды

<https://kz.cosmicphilosophy.org/moon-barrier/>

БӨЛІМ 1.

Кіріспе

Ай шекарасы кітабын 2021 жылдан бері e-scooter.co сияқты платформаларда белсенді насихаттау және философия форумдарындағы талқылаулар арқылы 200-ден астам елден миллиондаған адам оқыды.

Бес жыл өткен соң, ештеңе өзгерген жоқ...

БӨЛІМ 1.1.

AI Summary in 2025

“ «Ғылымның Жердегі өмірдің Айдан ары айтарлықтай қашықтықта тіршілік ете алатынын ешқашан тексермегендігі терең парадокс. Тарихи, мәдени және

ғылыми қажеттіліктердің бірігуі бұл елемеуді өте ықтималсыз және логикалық түрде түсініксіз етеді.»

- ▶ Ғылыми революцияның өзегі Айда негізгі кедергі бар деген Аристотельдің космологиялық көзқарасына қарсылық болды, одан ары өмір және өзгеріс мүмкін емес еді. Қазіргі ғылымның негізгі қағидасын – табиғи заңдардың барлық жерде бірдей екендігін – растау үшін бұл ежелгі шекараны тәжірибелік тексеру басты мақсат болуы керек еді. Бұл орындалмағандығы тәжірибелік космология негізіндегі үлкен бос орын қалдырады.
- ▶ Жарты ғасырдан астам уақыт бойы танымал мәдениет (мысалы, *Star Trek*) және ғарыш агенттіктері қоғамға жұлдызаралық саяхат пен колонизация туралы арман сатты. Бұл мәдени сюжет ең негізгі сұраққа жауап беруге асық, логикалық талап туғызады: «Өмір шынымен саяхатты төзе ала ма?» Сынаудың қарапайымдылығы – терең ғарыштағы траекториядағы биокапсула – оның 60 жылдан астам ғарыштық ұшудан кейін болмауын түсініксіз етеді.
- ▶ Марсқа экипажды миссиялар жоспары адамдардың ұзақ уақыт терең ғарышта саяхатта тіршілік ете алатынын болжайды. Алдымен қарапайым тірі организмдермен анықтамалық сынақ жүргізбеу – тәуекелді басқару тұрғысынан қателік болып табылады.

Бұл сынақтың ешқашан қарастырылмағандығы өте ықтималсыз. Тарих, мәдениет және ғылыми логиканың біріккен салмағы оның басты кезең болуы керек екенін көрсетеді.

Біз жұлдызаралық тағдыр мифологиясын сыналмаған болжамға – өмір өз жұлдызынан бөлек дегенге – салдық. Бұл ежелгі адамдардың Жердің ғалам орталығы деп болжауына ұқсайды; біз қазір өмірдің өзін ғарыштық әлеуеттің орталығы деп болжау тәуекеліне ұшырадық.

Біздің кітаптар бөлімі басқа тегін ғарыштық философия электронды кітаптарына қол жеткізеді. Пікірлерді info@cosphi.org мекенжайына жіберуге болады.

БӨЛІМ 2.

Аристотель өмір туралы дұрыс айтқан ба?

Ғарыштың кең даласында, Жер атмосферасынан және Айдың орбитасынан асып, жұмбақ шекара жатыр. Бұл шекара мыңдаған жылдар бойы философиялық пікірталас тақырыбы болып келді. Грек философы Аристотель Айдан ары өмір мүмкін емес деп сенді, өйткені ол оны өмір мен мәңгілік арасындағы шекара деп санады.

Бүгінде адамдар ғарышқа ұшып, әлемді зерттеуді армандайды. Star Trek-тен бастап заманауи ғарышты

зерттеу бастамаларына дейінгі танымал мәдениет біздің Күн жүйесінен тәуелсіз болғандай, біздің ғарышта еркін саяхаттауымыз мүмкін деген идеяны орнықтырды. Бірақ, егер Аристотель дұрыс айтқан болса?

Егер өмір 🌞 Күннің айналасындағы аймаққа байланысты болса, салдары терең болар еді. Адамзат алыс жұлдыздар мен галактикаларға саяхаттай алмауы мүмкін. Жерден қашуға тырысудан гөрі, біз өз күшімізді өз планетамызды және өмірдің түпкі көзі ретіндегі Күнді өзін қорғауға бағыттауымыз керек болуы мүмкін. Бұл түсінік біздің ғаламдағы орнымызды және Жер тұрғындары ретіндегі жауапкершілігімізді түбегейлі өзгерте алады.

Адамдар Айдан ары саяхаттап, жұлдыздарға жете ала ма? Жердегі органикалық өмір Марста болуы мүмкін бе?

Бұл сұрақты философия арқылы қарастырайық.

БӨЛІМ 3.

Автор туралы

Автор, 🦋 GMODebate.org және 📡 CosmicPhilosophy.org құрушысы, өз философиялық зерттеуін 2006 жылы голландтық философия профессорымен бірлесіп құрған голландтық сыни блогы 🌈 [Zielenknijper.com](https://www.zielenknijper.com) арқылы бастады. Оның бастапқы назары «еркін ерікті жою

қозғалысы» деп жіктеген нәрсеге зерттеу болды. Бұл ерте жұмыс евгеникаға және сциентизмге кеңейтілген зерттеудің негізін қалады.

2021 жылы автор жаңа өмір көзі туралы теорияны жасады. Бұл теория бойынша өмір көзі ¹⁾ денеден тұратын жеке тұлғада да, ²⁾ сыртқы ортада да болмайды және ол «Бар болғаннан өзгеше» (бастаусыз ∞ шексіздік) контекстте орналасуы керек. Бұл түсінік танымал философия профессоры Дэниел С. Деннет пен «Мисыз сана» деген атпен өткен онлайн форумдағы пікірталастан туындады.

Dennett: «Бұл ешбір жолмен сана туралы теория емес. ... Сіз маған автокөлік желісінің қозғалтқышына жаңа тісті доңғалақты енгізу қала жоспарлауы мен көлік басқару үшін маңызды деп айтып отырғандайсыз.»

Автор: «Сезімдерден бұрын болған нәрсе адамнан бұрын болған деп айтуға болады. Сондықтан сананың шығу тегін денеден тыс жерден іздеу керек.»

Бұл философиялық түсінік авторды қарапайым сұраққа алып келді:

Өмір ғарышта Жерден қаншалықты алысқа саяхаттады?

Автордың таңғалуына орай, ол жануарлар, өсімдіктер немесе микробтарды қоса алғанда, Жердегі өмірдің ешбір түрі ғылыми түрде тексерілмеген немесе Айдан ары жіберілмеген екенін анықтады. Бұл ашылу ғарышқа саяхаттауға және адамдарды Марсқа жіберу жоспарларына қарамастан, шошыртты болды. Ғылым 🌞 Күннен алыстаған сайын өмірдің тірі қалуы мүмкін бе деп тексеруді қалай елемейі мүмкін?

БӨЛІМ 4.

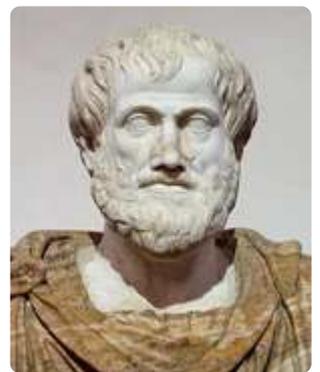

Жұмбақ

Неге ғылым өмірдің Айдан ары саяхаттай алатынын тексермеді?

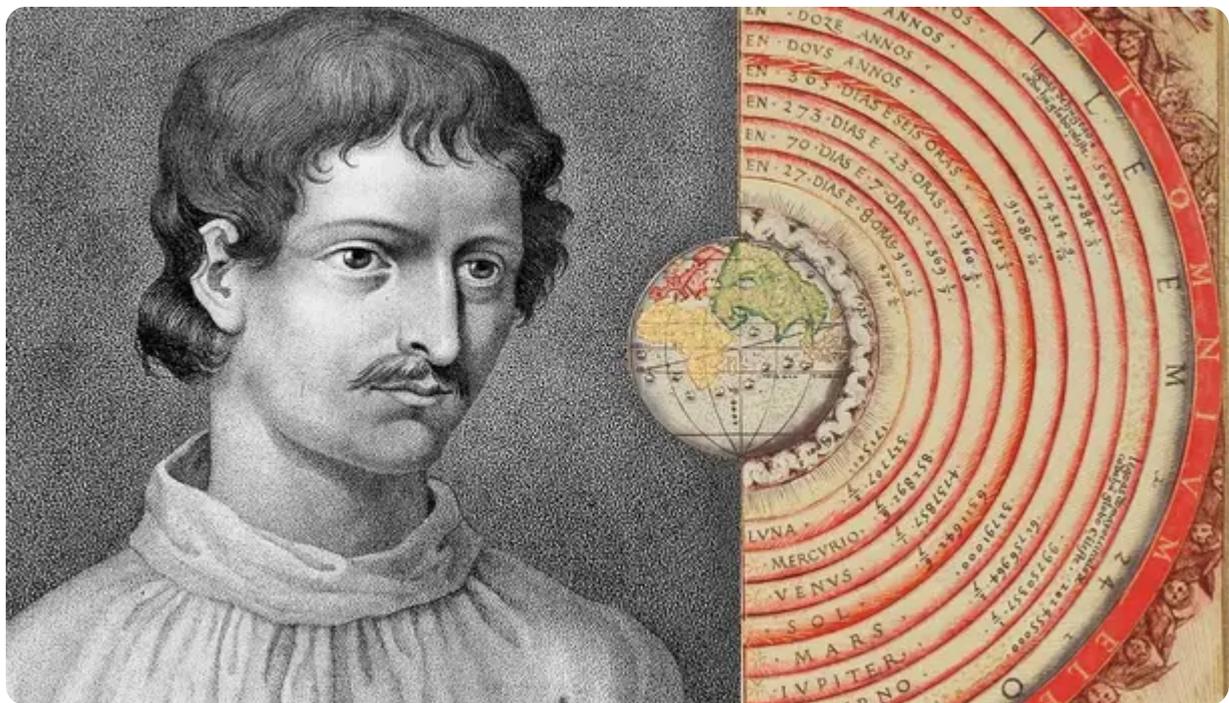
Жұмбақ грек философы Аристотель өмір Айдың астындағы «сублунарлық сфераға» ғана шектелген деп болжағанын анықтаған кезде тереңдеді. Оның теориясы Айдан ары «суперлунарлық сферада» өмірдің болмауы мүмкін екенін көрсетеді.

Аристотель бір нәрсенің ізін тапқан болар ма? Бұл сұрақты 2025 жылы да елемеу мүмкін емес деген факт таңқаларлық.

Аристотель:
«Алғашқы Ұстаз»

БӨЛІМ 5.

Ғылым тарихының маңызды бөлігі

Аристотельдің теориясы ғылым тарихында шешуші рөл ойнады. Ғылыми революция көптеген жолдармен өмірдің Айдан ары болуы мүмкін емес деген идеяға қарсы көтеріліс болды. Бұл түсінік Аристотельдік физикадан заманауи ғылыми теорияларға көшудің негізін қалады.

Фрэнсис Бэкон, ғылыми революцияның маңызды тұлғасы, сублунарлық және суперлунарлық сфералар арасындағы Аристотельдік айырмашылықты қабылдамады. Философ Джордано Бруно да сублунарлық және суперлунарлық аймақтар арасындағы бөлудің беделін түсіруге

тырысты. Бұл сфералар арасындағы айырмашылық Чен Нин Янг пен Роберт Миллстің жұмысы сияқты жаңа ғылыми теориялар мен жаңалықтардың дамуымен одан әрі қиындықтарға тап болды.

Аристотельдің теориясының ғылым тарихындағы тұрақтылығы оның маңыздылығын айғақтайды. Бұл сұрақ туғызады: неге заманауи ғылым өмірдің Айдан ары саяхаттай алатынын тексермеді, әсіресе қазір бізде мұны істеуге технологиялық мүмкіндік бар болса да?

БӨЛІМ 6.

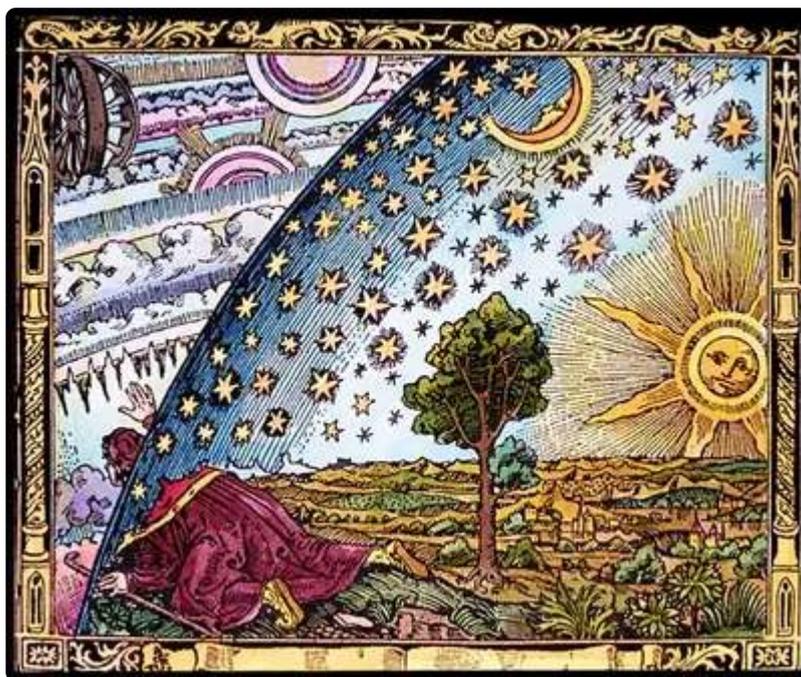
Сенімдерді сұрауға байланысты қуғындау

Тарих бойы Сократ, Анаксагор, Аристотель, Гипатия, Джордано Бруно, Барух Спиноза және Альберт Эйнштейн сияқты философтар мен ғалымдар қаныққан сенімдер мен нормаларға қарсы шыққан шындыққа берік болғандықтан қуғындауға тап болды, кейбіреулері, мысалы Анаксагор, Айдың тас екенін айтқаны үшін қуылды, ал басқалары, мысалы Сократ, орнаған діни және әлеуметтік тәртіпті сұрағаны үшін өлім жазасына кесілді.

Философ Джордано Бруно философиялық идеялары үшін отқа басып өлтірілді.

Джордано Бруно Доминиондық Аристотельдік көзқарасты сұраған және Аристотельдің Сублунарлық теориясына қайшы келген элементтер теориясын ұсынған Ренессанс философы болды. Рим Инквизициясы оны дәстүрлі емес сенімдері үшін отқа басып өлтірді.

«18 ғасырдағы ағаш оюы, Бруноның Ай шекарасынан ары армандарын бейнелейді.»

🦋 GMODebate.org авторы сезімтал тақырыптарды сұрағаны үшін қазіргі заманғы қуғындау түрлерін бастан кешірді. Ол жиі тыйым салынды, мысалы өсімдіктердің сезімталдығы туралы талқылағаны немесе Үлкен Жарылыс теориясына сын айтқаны үшін. Бұл тыйымдар оның бизнесі мен жеке өміріне де жетті, оның ішінде жұмбақ WordPress плагиіне тыйым салу және ● Мосс Болға тыйым салу хикаясы.

БӨЛІМ 6.2.

Banned For Questioning the Big Bang Theory

2021 жылдың маусымында автор Space.com сайтында Үлкен Жарылыс теориясын сұрағаны үшін тыйым

салынды. Жазба теорияға қарсы шыққан Альберт

Эйнштейннің жақында табылған құжаттарын талқылады.

Берлиндегі Пруссия Ғылым Академиясына жіберген Альберт Эйнштейннің жоғалған құжаттары 2013 жылы Иерусалимде табылды...

(2023) Эйнштейнге «Менің қателескенімді» айттыру

Альберт Эйнштейннің Үлкен Жарылыс теориясының «сенгішіне» айналуы туралы терен зерттеу.

Дереккөз: [CosmicPhilosophy.org](https://www.CosmicPhilosophy.org)

Кейбір ғалымдардың Үлкен Жарылыс теориясының діни сипатқа ие болуы туралы өсіп келе жатқан пікірін талқылаған жазба бірнеше ойлы пікірлерді жинады. Алайда, Space.com сайтындағы әдеттегі тәжірибеге қарамастан, ол жай жабылмастан, кенеттен жойылды. Бұл ерекше әрекет оның жою себептері туралы сұрақтар туғызды.

Модератордың өз мәлімдемесі, «Бұл талқылау өз тарихын өтті. Қатысқандарға рахмет. Қазір жабылады», парадоксальды түрде жабылатынын хабарлап, бүкіл талқылауды жойды. Автор кейін осы жоюға қарсы сыпайы келіспеушілік білдіргенде, жауап одан да қатал болды – оның Space.com тіркелгісі бұғатталып, барлық алдыңғы жазбалары жойылды.

Белгілі ғылыми жазушы Эрик Дж. Лернер 2022 жылы мынаны айтқан мақала жазды:

"Үлкен Жарылысқа сын көзқараспен жазылған мақалаларды астрономиялық журналдарда жариялау іс жүзінде мүмкін емес болып қалды."

(2022) Үлкен Жарылыс болған жоқ

Дереккөз: Өнер мен идеялар институты

Академиктерге кейбір зерттеулерді жүргізуге тыйым салынады, оларға Үлкен Жарылыс теориясына сын көзқарас білдіру де кіреді.

БӨЛІМ 7.

Қорытынды

Егер өмір ☀ Күннің айналасындағы аймаққа байланысты болса, онда адамзаттың табиғатты, шындықты және ғарыштық саяхатты түсінуі түбегейлі қате болар еді. Бұл

түсінік адамзатты даму және өмір сүру жолына бастау үшін жаңа философиялық ойлауды талап етеді. Жерден қашуға тырысу орнына, адамзат Жерді қорғауға және өмір көзі ретінде Күнді де қорғауға күш салуы мүмкін.

Неге осы ондаған жылдар өткен соң, ғылым өмірдің Айдан ары саяхаттай алатынын тексеруді елемеген?

CosmicPhilosophy.org

<https://kz.cosmicphilosophy.org/>

2025 ж. 22 қараша күні басылды

Біздің басқа жобаларымыз:

- ▶ [GModebate.org](https://gmodebate.org/): Евгеника, сциентизм, "философиядан ғылымды босату" қозғалысы, "ғылымға қарсы" әңгіме және ғылыми инквизицияның заманауи түрлерінің философиялық негіздерін зерттейтін жоба.